

at der ikke fra hans Side lægges Køberen nogen Hindring i Vejen for, at denne selv sætter sig i Besiddelse af Genstanden. Saaledes vil Tilfældet f. Eks. være, naar Køberen selv skal udskille Salgs-genstanden fra dens Forbindelse med andre Genstande, saasom naar en Afgrøde sælges til Indhøstning af Køberen. Herhen hører ogsaa det Tilfælde, at Køberen allerede inden Købets Afslutning er Besidder af Salgs-genstanden.

I Almindelighed vil det imidlertid paa-hvile Sælgeren at foretage visse positive Skridt for at bringe Salgs-genstanden i Køberens Besiddelse. Disse kunne enten bestaa i en umiddelbar Overgivelse af Genstanden til Køberen eller deri, at Sælgeren skal sætte Genstanden i Bevægelse henimod Køberen, saaledes, at denne selv derefter har at sørge for dens Modtagelse paa et forud fastsat Sted. Over disse Hovedformer bygger Udkastet Bestemmelserne i §§ 9—11, hvis Indhold gaar ud paa at fastsætte det Sted, hvor Sælgeren er pligtig at levere Salgs-genstanden. For dette Sted har man i Overskriften valgt Betegnelsen „Leveringsstedet“. Dette Udtryk synes mere rammende end Udtrykket „Opfyldelsesstedet“, saavist som der kan paa-hvile Sælgeren Pligter, der rækker ud over det Sted, hvor han er pligtig at levere Salgs-genstanden, saasom en Pligt til at tegne Forsikring for Køberen, at befragte Skib til Godsets Videreforsendelse o. l. — Pligter, der end ikke ubetinget kunne eller skulle opfyldes ved Foranstaltninger, der træffes paa selve Ydelsesstedet, f. Eks. naar Forsikring skal tegnes i et andetsteds hjemmehørende Selskab.

Betydningen af, at Loven fastsætter et bestemt Leveringssted, er efter det anførte først og fremmest den, at det hører til Sælgerens Pligter at sørge for, at Salgs-genstanden til aftalt Tid befinder sig paa dette Sted, saaledes at han i modsat Fald ifalder Ansvar for Forsinkelsen, det saakaldte Moransvar. Men ogsaa i andre Retninger er Bestemmelsen af det Sted, hvor Sælgeren er pligtig at levere Salgs-genstan-

den, af fremtrædende Betydning. Saaledes har Sælgeren ikke blot at bekoste Godsets Forsendelse til Leveringsstedet, men han bærer efter § 17 ogsaa Risikoen for dets hændelige Undergang eller Forringelse, indtil Levering har fundet Sted, og mister altsaa sit Krav paa Købesummen, hvis Varen gaar til Grunde, forinden den er bragt frem til Leveringsstedet. Af denne Regel i Forbindelse med Bestemmelsen i § 44 følger atter Leveringsstedets Betydning for Afgørelsen af, om Salgs-genstanden lider af en Mangel.

Medens Udkastet i §§ 9—11 indeholder Regler om det Sted, hvor Sælgeren er pligtig at levere sin Ydelse, har man ikke ment, at der er Trang til Regler om det Sted, hvor Køberen skal betale Købesummen. Det har altsaa paa dette Punkt sit Forblivende ved den gældende Ret, hvorefter Køberen i Almindelighed er pligtig at betale paa Sælgerens Bopæl (Forretningssted) og saaledes bære Omkostningerne og Risikoen ved Forsendelsen dertil.

§ 9.

1ste Stykke, første Punktum fastslaar som en almindelig Hovedregel, at det er Køberens Sag at hente Salgs-genstanden hos Sælgeren, d. v. s. paa det Sted, hvor han ved Købets Afslutning havde sin Bolig. Denne Regel er stemmende med gældende Ret og findes ogsaa udtrykkelig udtalt i forskellige fremmede Love, f. Eks. i den tyske borgerlige Lovbog § 269, den engelske Sale of Goods Act. Sect. 29 og i den ovenfor anførte schweiziske Lovs Art. 84. Bestemmelsen i 2det Punktum, hvorefter Forretningsstedet i visse Tilfælde træder i Stedet for Boligen, indeholder en naturlig Modifikation i den angivne Hovedregel, som ligeledes er og maa anses almindelig gældende selv efter Retsforfatninger, i hvilke den ikke som f. Eks. i den nævnte tyske Lovs § 269 og Sale of Goods Act. Sect. 29 findes positivt udtalt.

Fra denne Hovedregel ville Undtagelser